

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Vita Et Rebus Gestis Christophori Bernardi Episcopi Et Principis Monasteriensis Decas

Alpen, Johann von

Coesfeldiae, 1694

19. Neo-Princeps restaurat pietatem. Eliminat è Clero concubinatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68495)

cipem renunciat, datamque Regalium & temporalis cujuscunque jurisdictionis, plenique imperij potestatem amplissimo diplomate testatam facit; veneratione, obsequelâ & fide Principibus debitâ, Magistratibus juxtâ ac subditis, iterum & seriò imperatâ.

Igitur *Christophorus Bernardus*, Pontificis & Imperatoris autoritate, renunciatus jam Episcopus, & Imperij Princeps à restaurandâ pietate novi Regiminis administrationem exorditur. Quippe Religionem avitam non parùm labefactârât serpens pridem illicitum novitatis; Numinis cultum valdè imminuerat Martis licentia, tot annos continuata, & tot secum scelera trahens; ut utrumque erigere & in pristinam reponere dignitatem, publicæ felicitatis interesset. Sacræ alibi ædes ruinam minari visæ, alibi destitutæ suppellectile sacrâ, plurimis locis profanatæ erant. Sacris initiati, magnam partem præ otio lascivientes scædâ spurcitie dehonestarant vitam DEO devotam. Foverant à multis retrò annis, seu dominantium incuriâ, seu Bellorum injuriâ, absque ullo rubore suspectas mulieres domi (Focarias seu Concubinas vocitabant) tractarântque non secus ac in permissio matrimonio conjuges suas. Latera itinerantium stipabant; frequentabantur unâ nuptiæ; & cognomento

Hono-

19.
Neo-Princeps
restaurat pietatem.

Non parum colapsam.

Eliminat concubinas.

1650.

44 CHRISTOPH. BERNARDUS.

Herorum superbæ in convivantium tripudiis, pronubarum instar, prima occupare subsellia jubebantur. Imò & id non semel observatum (quod in honestioribus Sponsis mos patrius habet) dote suâ ac supellectile instructas magno multorum comitatu ad ipsas Clericorum domos solenniter deductas esse. Usque adeò nihil clam haberi curabant salaces genij, quin pudoris juxtâ ac famæ prodigi, labes cum pompâ quasi ac scenâ producebant. Vix dici potest, quantam ea vitæ turpitudine conciliârit Clericalis Ordinis honori jacturam, Religioni opprobrium, apud populum offensionem. Inter primas igitur novi imperij curas fuit, ut ab impuro concubinato Diœcesis emundaretur. Ne quid autem impedimenti crearent Archidiaconorum ac Prælatorum querelæ, jus corrigendi Concubinarios tam Clericos, quam Laicos ex privilegio & consuetudine sibi vendicantium, pactione & cautelâ salutari antevertit. Cæterum gravis erat, & proloquentis animi munditiem spirans oratio, quam in concubinatum invecus per hos dies *Christophorus Bernardus* in formâ edicti typis evulgatam toti Provinciæ intimabat. In hac dolebat multa, docebat plura, sed plurima execrabatur. Et quamvis antè, quoad punitionem Concubitorum, illæsa Archidiaconorum jura pactus esset,

esset, haud tamen omittebat eorum perstringere socordiam, qui cum sub assero juris praesidio non scandala duntaxat tollere, sed & omnem ejus occasionem funditus evellere debuissent, intempestivâ tamen lenitate, vel conniventia peccatis alienis tantò universim se obstrinxerint periculosius, quantò Superiorum indulgentia vitia singulorum creverint securius. Interim omnibus de Clero ac singulis imperabat, qui focarias vel suspectas quascunq; mulieres adhuc foverent domi, viso statim, lectoque praesente tunc edicto, adeò procul & ad tot ab habitatione milliaria à se amoverent, ut sublata credi posset omnis sinistra suspicio & ulterior occasio consuetudinis scandalosæ. Qui septimanas intra sex (quod illis spatium ultimò praefigebat) jussis non paruerit, non tantum ijs poenas sacro juri insertas, sed si crescente etiam malitia mitiorem hanc viam contumaciter posthaberent, absq; conditionis, vel aetatis respectu fortem manum comminabatur. Ne quâ tamen novâ conspergeretur labe dignitas Sacerdotalis, satius habuit rigorem in solas mulieres exasperasse. Et ideò quoque Ministris ac Magistratibus locorum demandabat, ut si quas jam ante suspectas clandestino fortè reditu, vel per ambagem in Clericorum aedes iterum irrepsisse deprehendant, in infames hujusmodi per-

di per-

1651.

46 CHRISTOPH. BERNARDUS.

di personas sine loci reverentiâ , vel ullo violandæ immunitatis metu manus injiciant, & seriam, notamque mandantis voluntatem exequantur. Certè fuit hoc pietatis pharmacum tam efficax, ut squallentis antea Cleri facies mox comparuerit serenior; tam verò salutare, ut propè soli festinato, felicique concubinatûs exilio adscripserint non pauci secutas annorum ubertates.

20.

Re frumentaria inopia subvenit.

Sed hic ipse annus ingravescente anno nâ ob rei frumentariæ inopiam in summâ caritate erat, adeò ut tritici octodecim, filiginis verò modium quindecim Imperialibus veniret. Jamque passim grassante fame audiebantur miserabiles egenorum quiritatus panem, panem deposcentium; quorum commiseratione *Christophorus Bernardus* jussit cellas passim frumentarias laxari, perque pagos & oppida gratis frumentum distribui. Sed & eo paulatim deficiente ad exterâs misit Regiones, qui supplementa undique conquirerent publicæ egestati sublevandæ. Quò commodius etiam posthac quævis mercium genera vel ab *Embdano* portu, vel ab *Urbe Zutphaniensi*, opportunitate navigiorum advehi daretur, ipsos alicubi *Amisæ*, & alibi *Berckelæ*, annium alveos dilatari cupiebat, jam tum magnis illis quos vasto animo fovebat, conceptibus præludens. Adeò

Principis